

[Carl Petersen.]

gøre en indsats for at skaffe arbejde. Det varmer op, når det siges på et tidspunkt, da der går 70 000 eller flere ledige i dette land.

Det at skaffe arbejde er en virkelig opgave, men man må, når man omtaler det i denne forbindelse, huske, at menneskene jo ikke kan leve af at arbejde — de kan kun leve af det udbytte, som arbejdet giver. Derfor er spørgsmålet i denne forbindelse slet ikke så enkelt, som man vil gøre det til, men jeg går forøvrigt ud fra som en selvfølge, at partierne har gennemtænkt dette og er klar over, at i forbindelse med den varme tilslutning må det underforstås, at man også i enighed, hvis konjunkturerne vender og arbejdsudbyttet for disse mennesker bliver så ringe, at de ikke kan føre en anstændig tilværelse, vil være rede til at hjælpe dem over de vanskeligheder, der måtte opstå.

Jeg gav ved den nugældende lånelovs behandling i fjor udtryk for en vis ængstelse over den udvikling, vi var inde i med de høje etableringsomkostninger, der var en følge af det høje prisleje, vi har haft, idet jeg frygtede for, at de mennesker, som overtager disse brug under denne højkonjunktur, selv med den store offentlige støtte, som nu gives, og som, hvis det bliver regnet rigtigt ud, andrager mindst 2500 kr. årlig, kan komme ud for store økonomiske vanskeligheder, hvis konjunkturerne vender. Jeg har lagt mærke til, at venstres ærede ordfører i landstinget, hr. Binar Simonsen, nærer de samme betænkeligheder, idet han har sagt følgende — jeg beder formanden om tilladelse til et citat —:

„Jeg hører til dem, der mener, at vi ikke under en højkonjunktur som den, vi nu har, skal forcere udstykningen. Det ville vist ikke være helt klogt at gøre det. Når vi nu er nået dertil, at byggeomkostninger og etableringsomkostninger for et almindeligt jævnt stort husmandsbrug beløber sig til 80 000—100 000 kr., kan der melde sig visse betænkeligheder, og dem bør vi også tage med i vore overvejelser.“

Jeg synes, det er klog tale, og jeg mener mellem linierne at kunne læse, at man også fra venstres side er klar over de vanskeligheder, der vil kunne opstå fremefter, og

så formentlig også er rede til at tage disse vanskeligheder i stiv arm og hjælpe.

Som allerede sagt har jeg opfattet den varme tilslutning, der er givet fra partierne sådan, at man samtidig giver et vist løfte for fremtiden. Jeg er derfor blevet meget skuffet over, at de tanker, som mit partis ordfører i det andet høje ting fremsatte om, at alle, der etablerer sig efter statshusmandsloven, skal forpligte sig til at gå ind under den konjunkturbestemte rente, såvidt jeg kan se, er blevet afvist af ministeren. Jeg kan ikke forstå det, for her er dog et af de midler, der kan benyttes til at mildne følgerne for de brugere, som starter under højkonjunkturer, når vanskelighederne melder sig i det øjeblik, konjunkturerne går den anden vej.

Efter alt det gode, der rigtigt er sagt i denne forbindelse om denne lovgivning, kan der næppe være tvivl om, at der er flertal i rigsdagen for en ændring i den nævnte retning i statshusmandsloven. Efter mit partis mening vil en sådan ændring tjene alle parters interesser, og det er anledningen til, at mit parti vil fremsætte et lovforslag, som formentlig anmeldes i løbet af dagen, om en ændring af statshusmandslovens § 50, stk. 1 og stk. 3, samt § 52, stk. 2.

Selvom spørgsmålet om lettere adgang til at skaffe jord til de for små brug for såvidt ikke kommer ind under denne lovgivning, findes der i landstingsudvalgets betænkning oplysninger, der giver mig anledning til at gøre nogle enkelte bemærkninger også om dette vigtige spørgsmål.

Som svar på et af udvalget til ministeren stillet spørgsmål om, hvor mange brug der har fået tillægsjord siden den store revision af loven i 1948, oplyser ministeren — det fremgår af bilag til betænkningen i landstinget —, at 2 707 ejendomme har fået tillægsjord efter 1948. Det er næppe mere end 5—6 pct. af det antal, man kunne regne med, og det er ikke noget overraskende stort tal; det må vel snarere betegnes som et overraskende lille tal i forhold til de forventninger, partierne nærede — de partier, som i 1948 afviste det socialdemokratiske forslag om at pålægge ejendomme over en vis størrelse forpligtelse til at afgive jord til for små brug, for såvidt deres beliggenhed var egnet dertil.

Nu må man vist gå ud fra, at det er godtgjort, at dette spørgsmål ikke indenfor